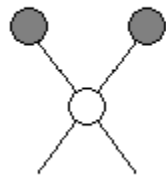

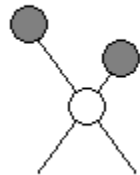
IR spektroskopie

Excitace vibračních a rotačních přechodů

Stretching vibrations

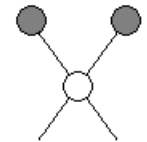

Symmetric

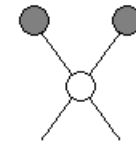

Asymmetric

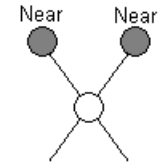
Bending vibrations

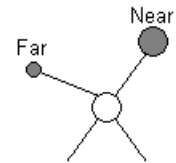
In-plane rocking

In-plane scissoring

Out-of-plane wagging

Out-of-plane twisting

Valenční vibrace

ν

Deformační vibrace

δ

IR spektroskopie

N atomů = $3N$ stupňů volnosti

Vibrační modus: molekulární pohyb, ve kterém atomy vibrují ve fázi se stejnou frekvencí

Lineární molekuly: $3N - 5$ modů (odečet rotace)

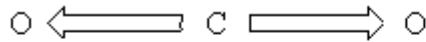
Nelineární molekuly $3N - 6$ modů

IR spektroskopie

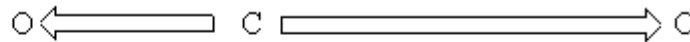
Podmínka viditelnosti absorpce v IR spektru – vibrace musí být provázena změnou dipólového momentu

(např. asymetrické vibrace)

(Elmg. záření je oscilující dipolový moment)

no change in dipole

change in dipole

Podmínky viditelnosti IR

Absorpce záření jen u molekul s dipolmomentem, který se mění absorbcí kvant

Vektor el. pole vibrující molekuly se periodicky mění – absorpce záření s nímž je v resonanci:

- $\nu = 1/2\pi \cdot \sqrt{k/\mu}$ Hookův zákon

silová konstanta / redukovaná hmotnost

$k = f(\text{typu vazby})$ C-C ... 0,5 kNm⁻¹, C=C ... 0,95, C≡C ... 1,5

$\mu = m_1 \cdot m_2 / (m_1 + m_2)$

- $E_v = k/2 (r-r_0)^2 = (v + 1/2) \cdot h \nu_0$ (aplik. Sch. rovnice)

- $E_{v+1} = k/2 (r_1-r_0)^2 = (v + 1/2) \cdot h \nu_0$

- $\Delta E = h \nu = E_{v+1} - E_v = h \nu_0$

Neaktivní

- Neaktivní molekuly   – jednoatomové
- symetrické nepolární (H₂, N₂, O₂ ...)
- mající symetrické valenční vibrace (CO₂)

Podmínky viditelnosti IR

- oblasti spektra – fingerprint – 900 – 1300 cm^{-1}
- – charakteristické pásy vazeb – 1300 – 3700
-
-
- Vlivy - skupenství – $\nu_g > \nu_l > \nu_s$ (s – vhodné na určení struktury, ne změny)
- vodíkové vazby – rostou dipolární interakce
- konjugace – menší ν
- isotopová záměna $\nu = f(1/\mu)$ – D za H apod.

IR spektroskopie

$$E = h\nu$$

$$\text{Vlnočet} = \text{cm}^{-1}$$

Blízká	0.78 - 2.5 μm	12800 – 4000 cm^{-1}
Střední	2.5 – 50 μm	4000 – 200 cm^{-1}
Vzdálená	50 -1000 μm	200 – 10 cm^{-1}

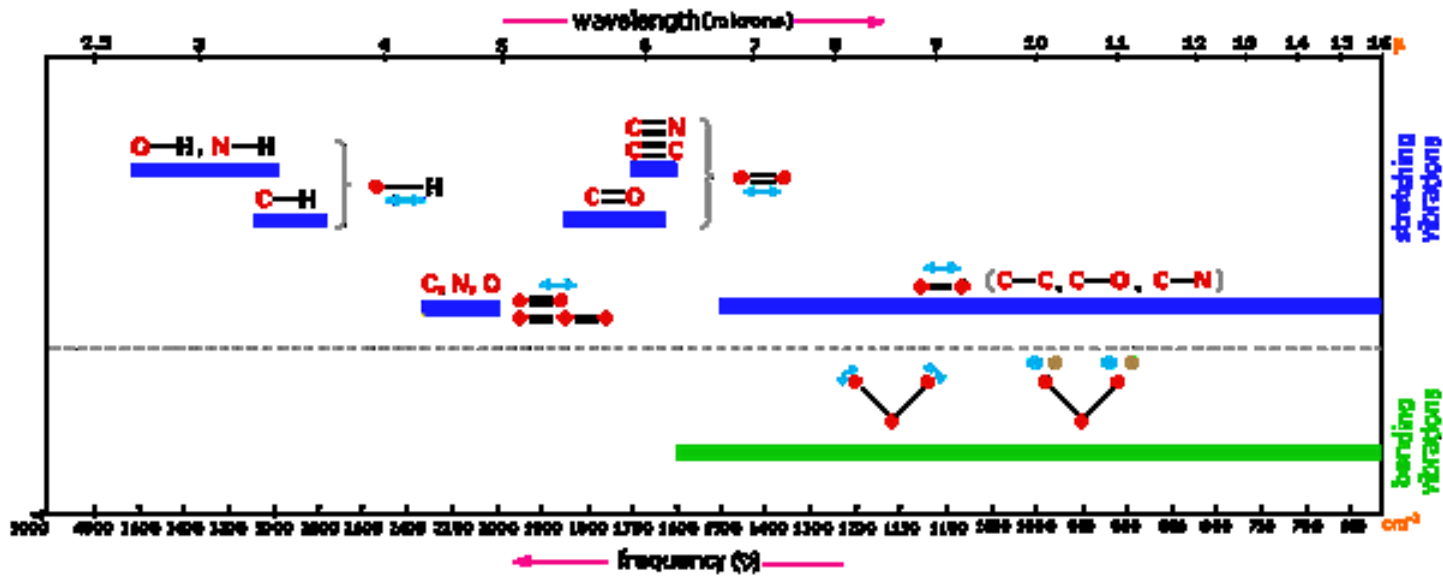
X – H	3600 – 2700
X=Y	2700 – 1900
X=O	1900 – 1500
X-Y	1500 - 500

$$\nu_{\text{bar}} = 1/2\pi (k_{AB}/\mu_{AB})^{1/2} \text{ kde } \mu_{AB} = M_A M_B / (M_A + M_B)$$

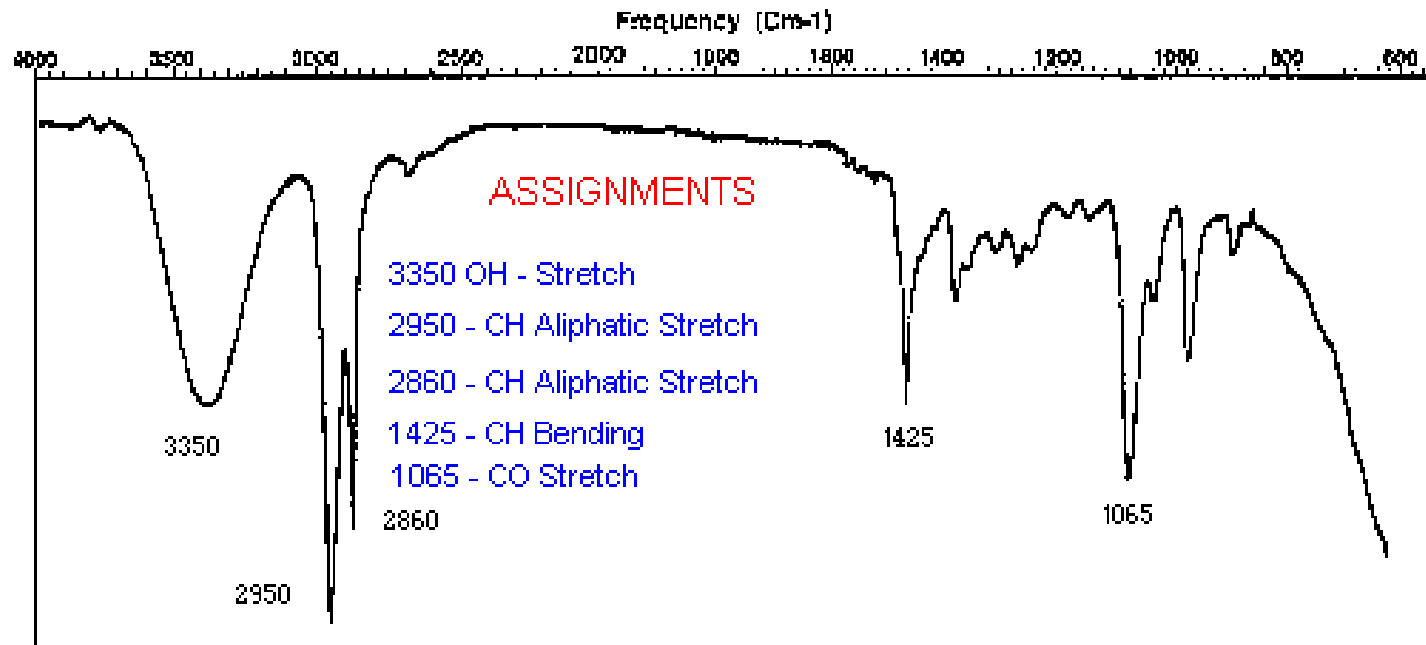
Kde k je silová konstanta, M_A , M_B hmotnosti atomů, ν vlnočet

IR spektroskopie

IR spektroskopie

Typické IR spektrum

Příklady vibrací

cm⁻¹

v OH (alkohol)	3300-3700
v NH ₂ (amin)	3200-3500
v SH (thioly)	2500-2600
δ HOH (voda)	1550-1650

Polohy abs. pásu podle typu vazeb

biopolymery

v SH (cystein)	2600-2700
v NH ₂ (amidy)	3200-3400
v C=O (Asp, Glu)	1710-1720
v COO-	1410-1570
v C-N	1625
v NH ₃ ⁺	1670
δ jádro (Tyr)	1515
v NH (Trp)	3400
v O-PO (fosfát)	900
δ jádro (nukl. báze)	1520-1570
v CO, δNH (pep. vazba)	1620-1670
δCN, δNH	1500-1550

X-H	3600 – 2700
X=Y	2700 – 1900
X≡Y	1900 – 1500
X-Y	1500 - 500

IR spektroskopie

IR spektra proteinů

Amid I - 1655 cm^{-1} ν N-CO

Amid II – 1550 cm^{-1} δ NH CN

Závislost spektra peptidové vazby na typu struktury

Amid I (D_2O)

α -helix   1651 -1657

β - struktura   1620 -1640

1670 -1680

RC   1640 -1648

IR spektroskopie

FT-IR spektroskopie

$$F(\nu) = \int_{-\infty}^{\infty} f(t) e^{-i(2\pi)\nu t} dt \quad \text{and} \quad f(t) = \int_{-\infty}^{\infty} 2\pi F(\nu) e^{i(2\pi)\nu t} d\nu$$

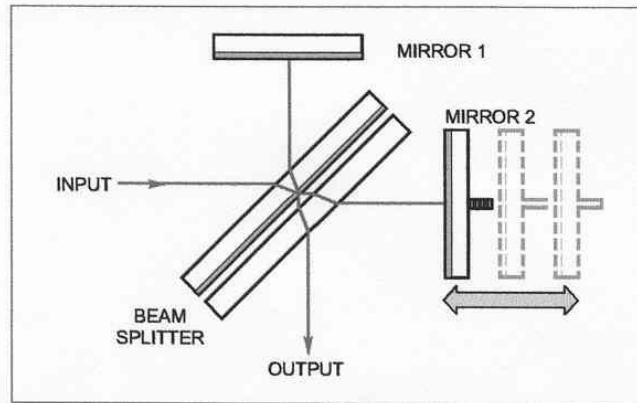

Fig. 1 A Schematic of a generic Michelson interferometer.

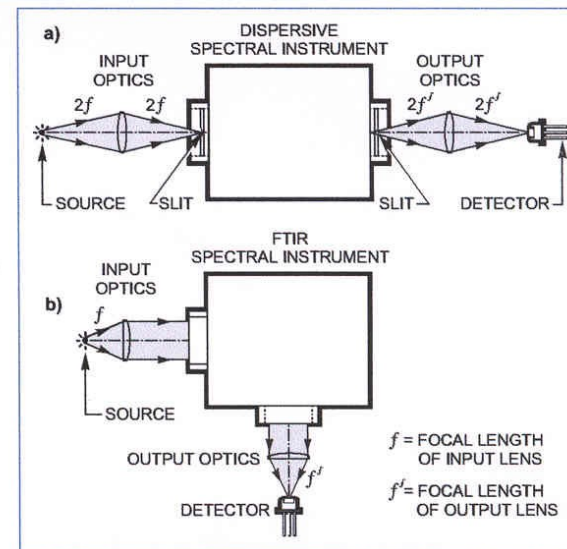

Fig. 5 Diagram of a dispersive spectral instrument and an FT-IR spectral instrument.

IR spektroskopia

FT-IR spektra proteinů

CaF₂, D₂O, 60 mg/ml, 10 μl

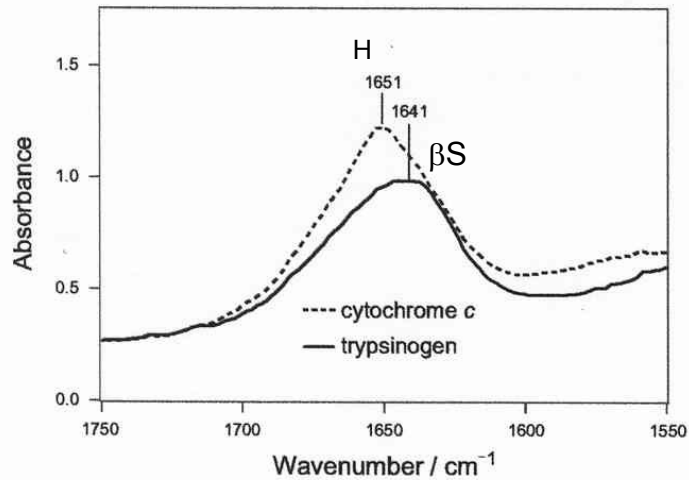

Figure 1. Absorption spectra of ~60 mg/mL solutions of cytochrome *c* and trypsinogen dissolved in D₂O. Ten microliters of each protein sample was placed between calcium fluoride windows separated by a 15-μm spacer. The data were recorded at 4-cm⁻¹ resolution, and each spectrum is the result of 50 scans.

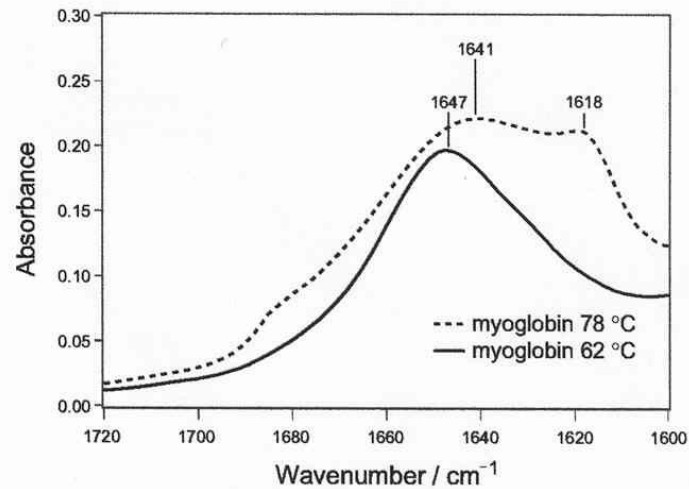
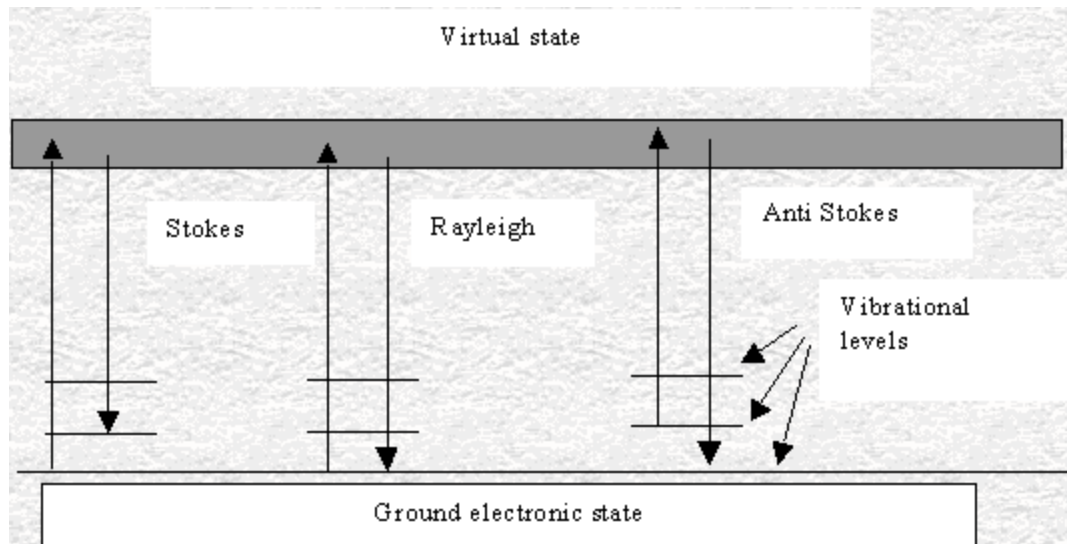

Figure 2. Absorption spectra of ~60 mg/mL myoglobin solutions in D₂O preincubated at 62 and 78 °C for 15 min. Spectral conditions are identical to those described in Figure 1.

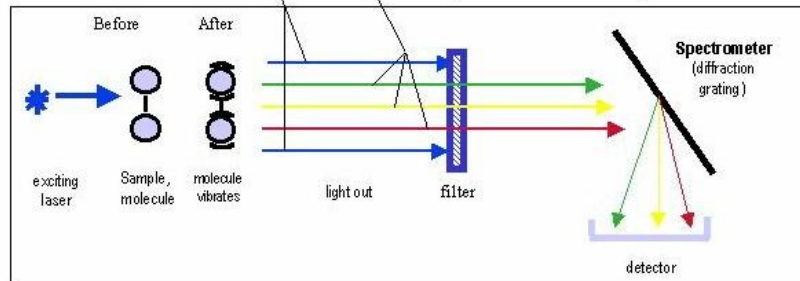
Ramanova spektroskopie

Ramanova spektroskopie

The Principle of Raman Spectroscopy

- The sample is excited with laser light
- elastically scattered light (Rayleigh)
- inelastically scattered light (Raman)
- Filter eliminates intense Rayleigh scattering (typically 10^8 times stronger than the Raman scattering)
- Grating disperses the light onto a detector to generate a spectrum

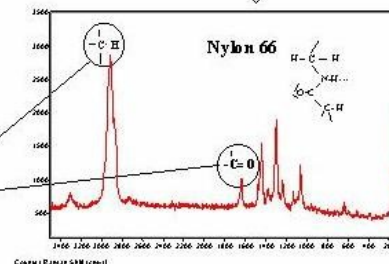

Light loses energy to the molecule vibration

Raman shift:

$$\nu_{\text{laser}} - \nu_{\text{scattered}} = \Delta\nu_{\text{Raman}}$$

The Spectrum gives informations about molecule bondings

Raman spectroscopy combined with a **conventional optical microscope** opens the possibility of Raman microstructural investigations on the μm scale.

Ramanova spektroskopie

$$\nu_R = \nu_0 - \nu_{\text{vibr}}$$

$$\begin{aligned}\Delta\nu &= \nu_0 - \nu_R \\ &= \nu_0 - (\nu_0 - \nu_{\text{vibr}})\end{aligned}$$

$$\Delta\nu = \nu_{\text{vibr}}$$

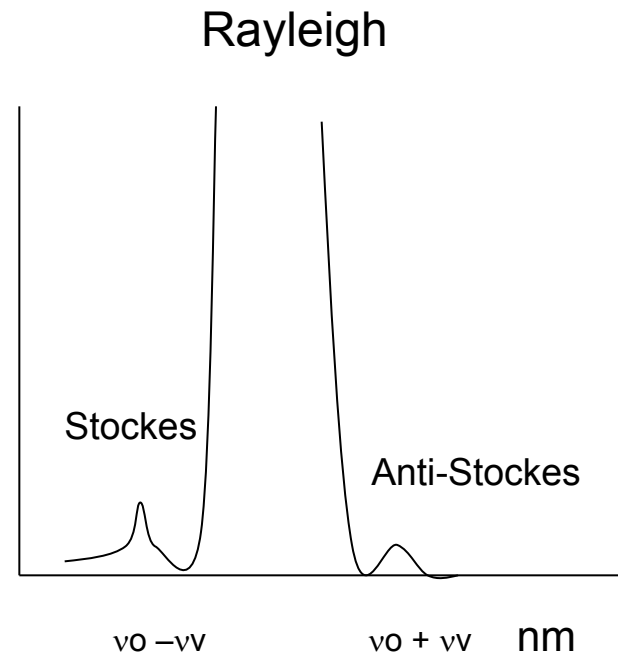
$$\lambda_0 = 555 \text{ nm}$$

$$\nu_0 = 18\,000 \text{ cm}^{-1}$$

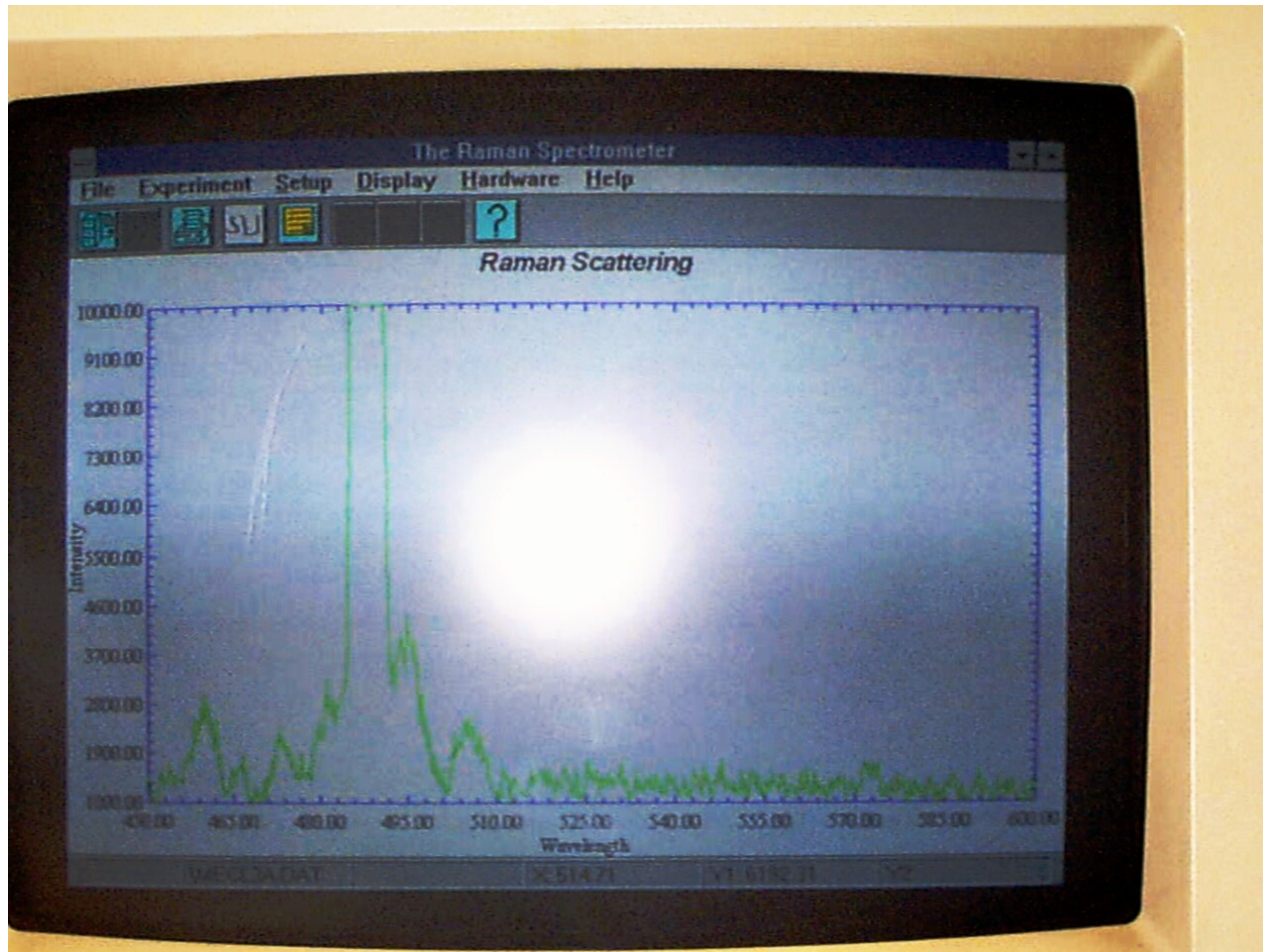
$$\text{Pokud } \nu_{\text{vibr}} = 1600 \text{ cm}^{-1}$$

$$\nu_R = 18\,000 - 1\,600 = 16\,400 \text{ cm}^{-1}$$

$$\lambda_R = 610 \text{ nm}$$

Ramanova spektroskopie

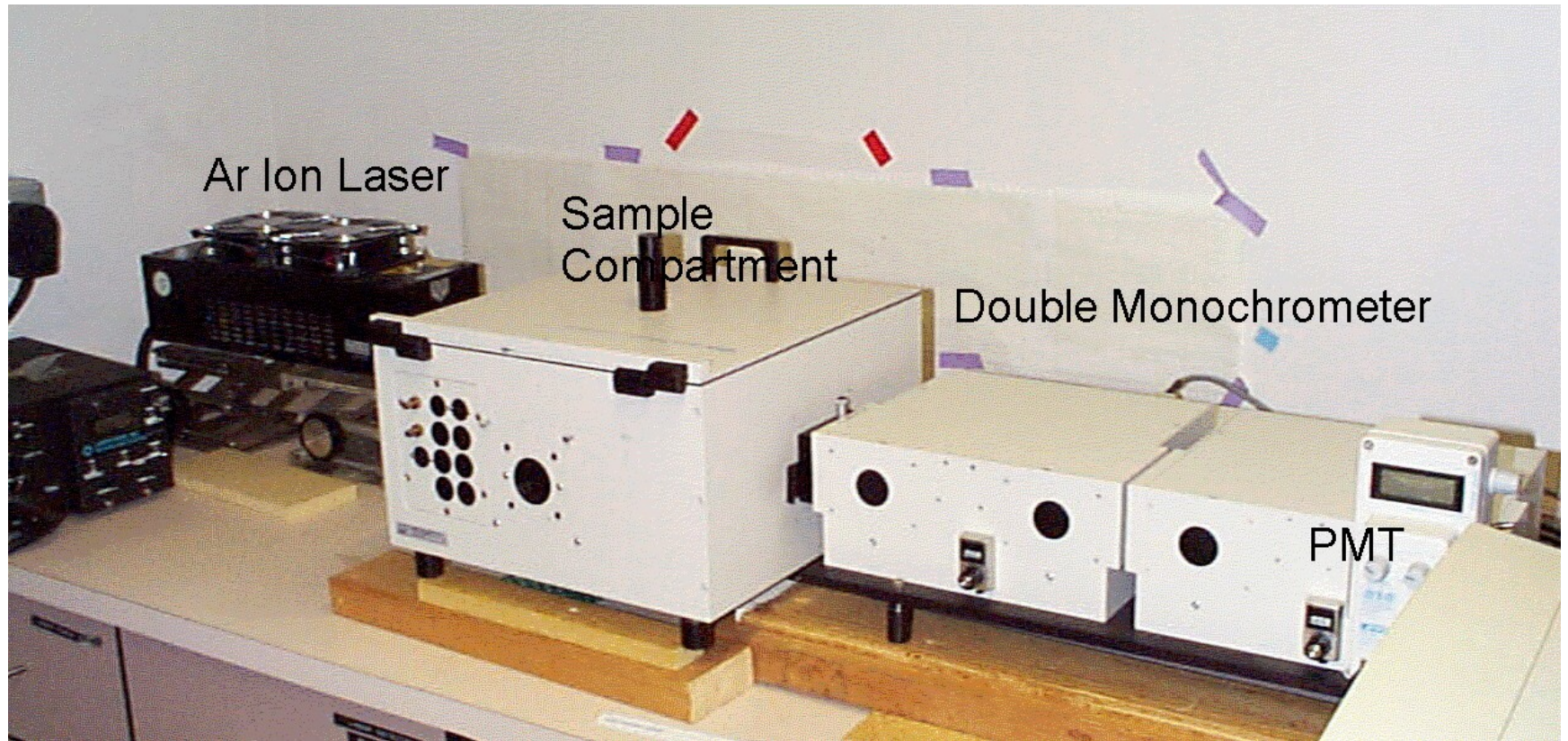
Zdroje: lasery

He-Ne – 633 nm

Ar   488 nm

Ramanova spektroskopie

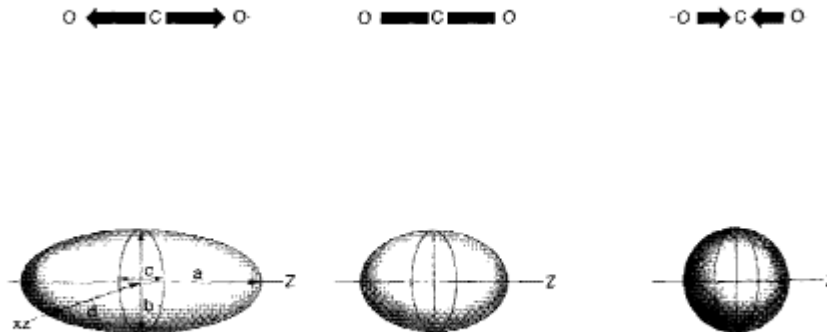

Ramanova spektroskopie

Polarizovatelnost molekuly a vibrační mody

Viditelnost vibrace v Ramanově spektru vyžaduje změnu **polarizovatelnosti**

Symetrické vibrace CO₂

Ramanova spektroskopie

Indukce dipólu P v elektrickém poli E_i

$$P = \alpha \cdot E_i \quad \alpha - \text{polarizovatelnost}$$

$$E_i = E_0 \cos(2\pi\nu_i t) \quad \nu_i \text{ vlnčet záření}$$
$$\alpha = \alpha_0 + \alpha_\nu \cos(2\pi\nu_\nu t) \quad \nu_\nu \text{ vibr. frekvence molekuly}$$

$$p = E_0 \alpha_0 \cos(2\pi\nu_i t) + E_0 \alpha_\nu \cos(2\pi\nu_i t) \cdot \cos(2\pi\nu_\nu t)$$
$$+ E_0 \alpha_\nu [\cos 2\pi t(\nu_i + \nu_\nu) + \cos 2\pi t(\nu_i - \nu_\nu)]$$

Poměr intenzit Stokesových a anti-Stokesových linií

$$I_A/I_S = \frac{(\nu_i - \nu_\nu)^4}{(\nu_i + \nu_\nu)^4} \cdot e^{(-h\nu_\nu/kT)}$$

Anti-Stokesovy linie jsou mnohem slabší

Ramanova spektroskopie

	Infrared	Raman
Fyzikální efekt	Absorpce Změna diplového momentu (silné, iontové vazby jako O-H, N-H)	Rozptyl Změna polarizovatelnosti (silné: kovalentní vazby jako C=C, C-S, <u>S-S</u>)
Příprava vzorku	Optimální tloušťka (transmission mode) kontakt vzorku nutný	Bez kontaktu, destrukce jednoduchý příprava voda nebo sklo neruší měření
Komplikace	Silná absorpce skla, vody, CO ₂	Fluorescece
Materiály	Zejména organické látky	Neomezeno
Frekvenční rozsah	4000 - 700 cm ⁻¹	4000 - 50 cm ⁻¹ (Stokes and Antistokes)

Ramanova spektroskopie

Rezonanční Ramanova spektroskopie

Elektronové a vibrační přechody – excitace světlem $E \geq \Delta E = E_{\text{ex}} - E_z$

λ světla je kratší než λ odpovídajícího el. přechodu

(λ chromoforu 550 nm, λ světla 500 - 400 nm, laditelný laser)

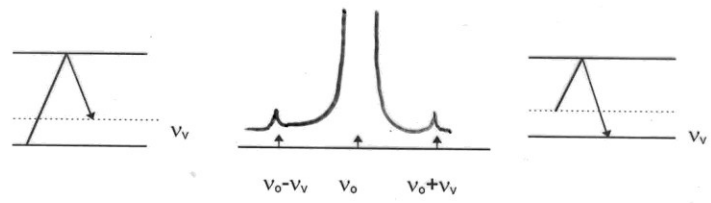
Rezonanční Ramanův efekt – zesílení určitých linií

Běžná Ramanova spektroskopie

Excitace světlem $E \leq \Delta E = E_{\text{ex}} - E_z$

Např.

λ chromoforu 220 nm, λ světla 488 nm,

skupina	ν (cm ⁻¹)	skupina	ν (cm ⁻¹)
C-C	800-860	C-N	880-930
C=C	1600-1650	C=N	1650
C=C	2100-2250	C=N	2150
C-O	820 - 880	C-H _{alif}	2930
C=O	1710-1750	C-H _{ar}	3050

Ramanova spektra bílkovin

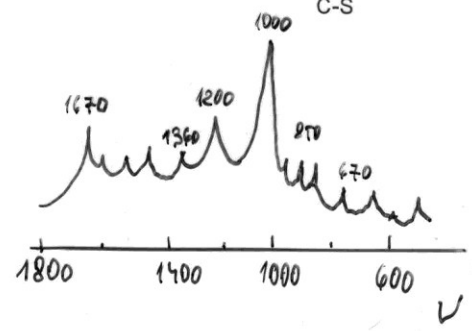
peptidová vazba

ν C-N, δ N-H	1235 (β skládaný list)
	1275 (α šroubovice)
	1235 -1245 široký pás RC

ν C=O	1635 (α šroubovice)
	1670 (β skládaný list)
	1665 široký pás RC

aromatické AK

Phe (kruh) dýchání	1000
δ C-H	1203
Tyr δ C-H	1210
	830,850
I_{850}/I_{830}	0,5 skrytý
	1,4 v roztoku
Try (kruh)	1361
-S-S-	510, 525, 540
C-S	630, 670, 700

Ramanova spektroskopie

194

L. Rivas et al. / Journal of Molecular Structure 565–566 (2001) 193–196

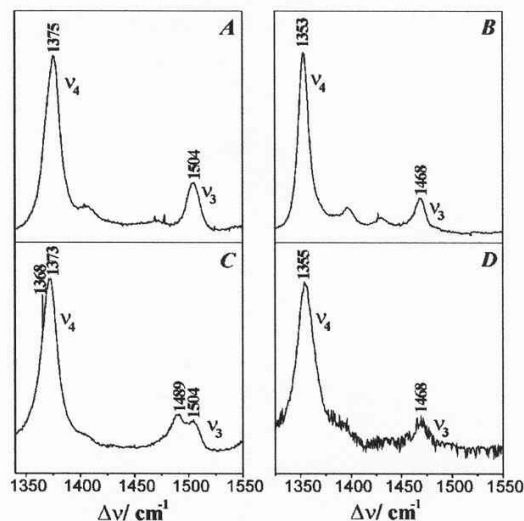
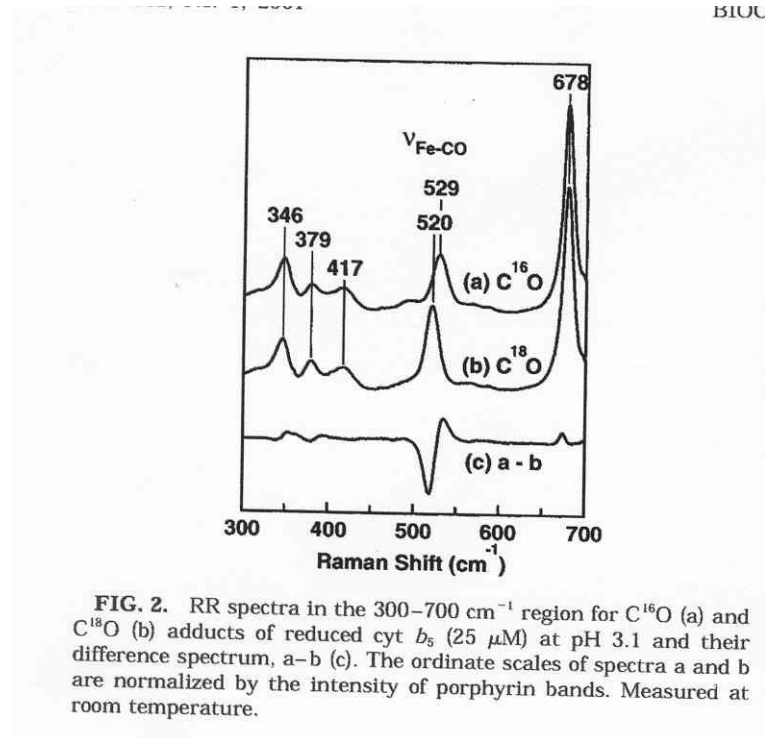

Fig. 1. RR and SERR spectra of Cyt-*c*^{II} in the marker band region excited at 413 nm. The SERR measurements were carried out after adsorption of the protein at 0.0 V. (A) RR spectra of Cyt-*c*^{II}(ox) in solution; (B) RR spectra of Cyt-*c*^{II}(red) in solution; (C) SERR spectra of Cyt-*c*^{II}(ox) measured at 0.0 V; and (D) SERR spectra of Cyt-*c*^{II}(red) measured at -0.7 V.

Resonanční Ramanova spektra cyt c: 1340 – 1550 cm⁻¹: oxidační a vazebný stav hemového Fe. 1375 a 1504 cm⁻¹ – oxidovaný stav, bis-His hemu (6cLS konfigurace). Redukovaný stav: 1353 – 1468 cm⁻¹ (5cHS konfigurace)

Ramanova spektroskopie

Vazba izotopů CO na cytochrom b5.

Ramanova spektroskopie

112

JONES, PATEL, AI

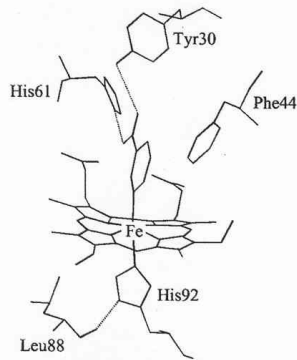

FIG. 1. The active site of the nicotinate derivative of ferric soybean leghemoglobin *a* (22). Hydrogen bonds are indicated with dashed lines.

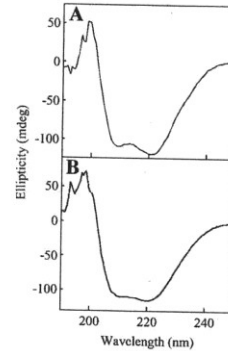

FIG. 3. Circular dichroism spectra of (A) rLb and (B) Leu88Asp in the far-UV region. Conditions: sodium phosphate, pH 7.0, $\mu = 0.10$ M, 25.0°C.

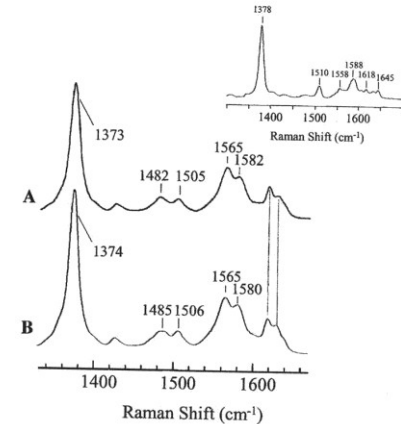

FIG. 4. Room temperature resonance Raman spectra of (A) ferric rLb and (B) Leu88Asp recorded using 413-nm excitation. Inset: Low-temperature (90 K) resonance Raman spectra of ferric Leu88Asp recorded using 413-nm excitation. Conditions: sodium phosphate, pH 7.0, $\mu = 0.10$ M.

Analýza mutantů Leu88Asp

Prakticky totožná CD spektra

RR: 1482, 1565 – 6 koordinační Fe, s vysokým spinem

1505, 1582 – 6 koordinační, nízký spin

divoký kmen a mutant prakticky totožné

Ramanova spektroskopie

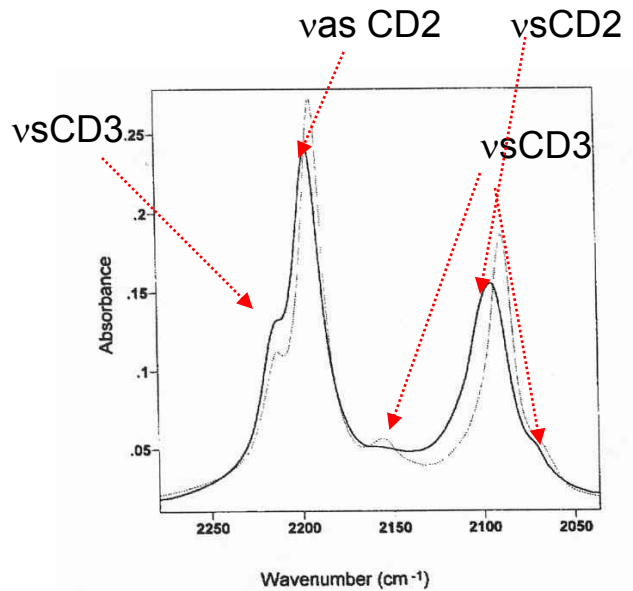

Fig. 1. Infrared spectra of DPPC-d₆₂ at 22°C (···) and 55°C (—) in aqueous dispersion.

Spektrum deuterovaného DPPC